

พลังงาน รอบกวด

• บุญ ตีรธรรม •

บงกช : แหล่งปิโตรเลียม ของคนไทย

ผมได้มีโอกาสไปเยือนแหล่งผลิตปิโตรเลียมบงกชได้ในอำเภอไทยที่ดำเนินการโดยบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียมจำกัด (ปตท.สผ.) เมื่อวันที่ 4 ตุลาคมที่ผ่านมาซึ่งเป็นการเดินทางไปเยี่ยมชมแท่นขุดเจาะกลางอำเภอไทยเป็นครั้งที่สอง โดยก่อนหน้านี้ในสมัยที่เป็นกรมการปฏิรูปพลังงานสภาพัฒนาฯ ได้เคยเดินทางไปเยี่ยมชมกิจการแหล่งผลิตปิโตรเลียมเอราวัณของบริษัท เชฟรอน ประเทศไทยมาแล้ว

ปตท.สผ. เป็นบริษัทในเครือ ปตท. ที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนภาครัฐในการเข้าร่วมกิจการกับผู้ได้รับสัมปทานปิโตรเลียมในประเทศไทยโดยต่อมาได้เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมี ปตท. ถือหุ้นใหญ่ 65.3% (เหตุผลที่ต้องเข้าจดทะเบียนในตลาดฯ นอกจากจะเป็นการกระจายความเสี่ยงเพราะธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมมีความเสี่ยงสูง และต้อง

ใช้เงินทุนมหาศาลแล้วยังเป็นการระดมทุนจากตลาดเพื่อลดภาระทางการเงินภาครัฐอีกด้วย)

แหล่งบงกชเดิมมีบริษัท Total ของฝรั่งเศสเป็นผู้ดำเนินการตามสัญญาร่วมทุนในปี พ.ศ. 2533 แต่ด้วยวิสัยทัศน์อันยาวไกลของผู้บริหารนโยบายพลังงานของไทยในสมัยนั้นจึงได้กำหนดให้ต้องมีการถ่ายโอนการบริหารจัดการจากบริษัทต่างชาติให้กับบริษัทของไทยคือ ปตท.สผ. ภายใน 8 ปี ทำให้ ปตท.สผ. ได้เข้ามาบริหารแหล่งบงกชเต็มตัวในปี พ.ศ. 2541 หลังจากที่แหล่งบงกชเริ่มผลิตก๊าซได้เป็นเวลาเพียง 5 ปี

แหล่งบงกชในระยะเริ่มแรกผลิตก๊าซธรรมชาติได้เพียง 150 ล้าน ลบ.ฟุต/วันและเพิ่มขึ้นเป็น 632.5 ล้าน ลบ.ฟุต/วัน ต่อมาปริมาณการผลิตเริ่มลดลงจึงได้มีการลงทุนในโครงการบงกชใต้เพิ่มขึ้น และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จมาทรงทำพิธีเปิดโดยทรงเปิดวาล์วด้วยพระองค์เองวาล์วนั้นจึงได้รับการขนานนามว่า “Princess Valve” และกลายเป็นจุดสนใจที่ผู้มาเยี่ยมชมกิจการต้องแวะไปชมและถ่ายรูปอยู่เป็นประจำ ปัจจุบันแหล่งบงกชเป็นแหล่งก๊าซธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดของประเทศผลิตก๊าซได้ 900 ล้าน ลบ.ฟุต/วัน สร้างรายได้ให้ประเทศ (ส่วนแบ่งกำไร/เงินปันผล/ค่าภาคหลวง/ภาษีรายได้/

ภาษีพิเศษอื่น ๆ) 450,000 ล้านบาท ในช่วง
กว่า 20 ปีที่ผ่านมา

คำถามคือ ขณะนี้กระทรวงพลังงาน
โดยกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติกำลังอยู่ระหว่าง
การร่าง TOR เพื่อเปิดให้มีการประมูลหาผู้
ประกอบการในแหล่งปิโตรเลียมสองแหล่งที่
กำลังจะหมดอายุคือเอราวัณ กับ บงกช ซึ่งทั้ง
สองแหล่งนี้ต้องลงทุนขุดหลุมสำรวจและผลิต
เพิ่มขึ้นทุกปีปีละหลายร้อยหลุม ต้องใช้เงิน
ลงทุนนับแสนล้านบาทเพื่อรักษาระดับการ
ผลิตเอาไว้ให้อยู่ในระดับปัจจุบันถ้าเปิด
ประมูลแล้วได้ผู้ดำเนินการรายใหม่ซึ่งไม่
สามารถดำเนินการต่อเนื่องจากรายเก่าได้อย่าง
มีประสิทธิภาพประเทศเรามีปัญหาแน่เพราะ
ต้องนำเข้าก๊าซ LNG ที่กำลังมีราคาแพงขึ้น
เรื่อย ๆ เพราะจีนหันมาใช้ LNG มากขึ้น

ถ้าอย่างนั้นจะเป็นไปได้หรือไม่ที่เราจะ
ใช้วิธีการเปิดประมูลควบคู่กันไปกับวิธีเจรจา
แข่งขัน (Competitive Negotiation) เพื่อ
ให้แน่ใจว่าเราจะได้ข้อเสนอที่ดีที่สุดและลด
ความเสี่ยงของประเทศลงด้วย

สุดท้ายมีใครทราบหรือไม่ว่าแหล่ง
ปิโตรเลียมอาทิตย์และบงกชเคยได้รับ
พระราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ว่า "พื้นที่ปิโตรเลียม
นวมินทร์"!!!